

SAKALA PUHKEALA

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Sakala puhkealal 235 ankeeti.

Tulemused

Sakala puhkeala külastajatest on külastajauuringu andmetel 52% naissoost ja 48% meessoost. 25% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25-34-aastat, järgnevad 35-44-aastased (26%) ja 45-55-aastased (15%) ja 15-24-aastased (mõlemad 14%). Kõrgharidusega inimesi oli 46%, keskeriharidusega 28%, keskharidusega 17% ja põhiharidusega 8% vastanutest.

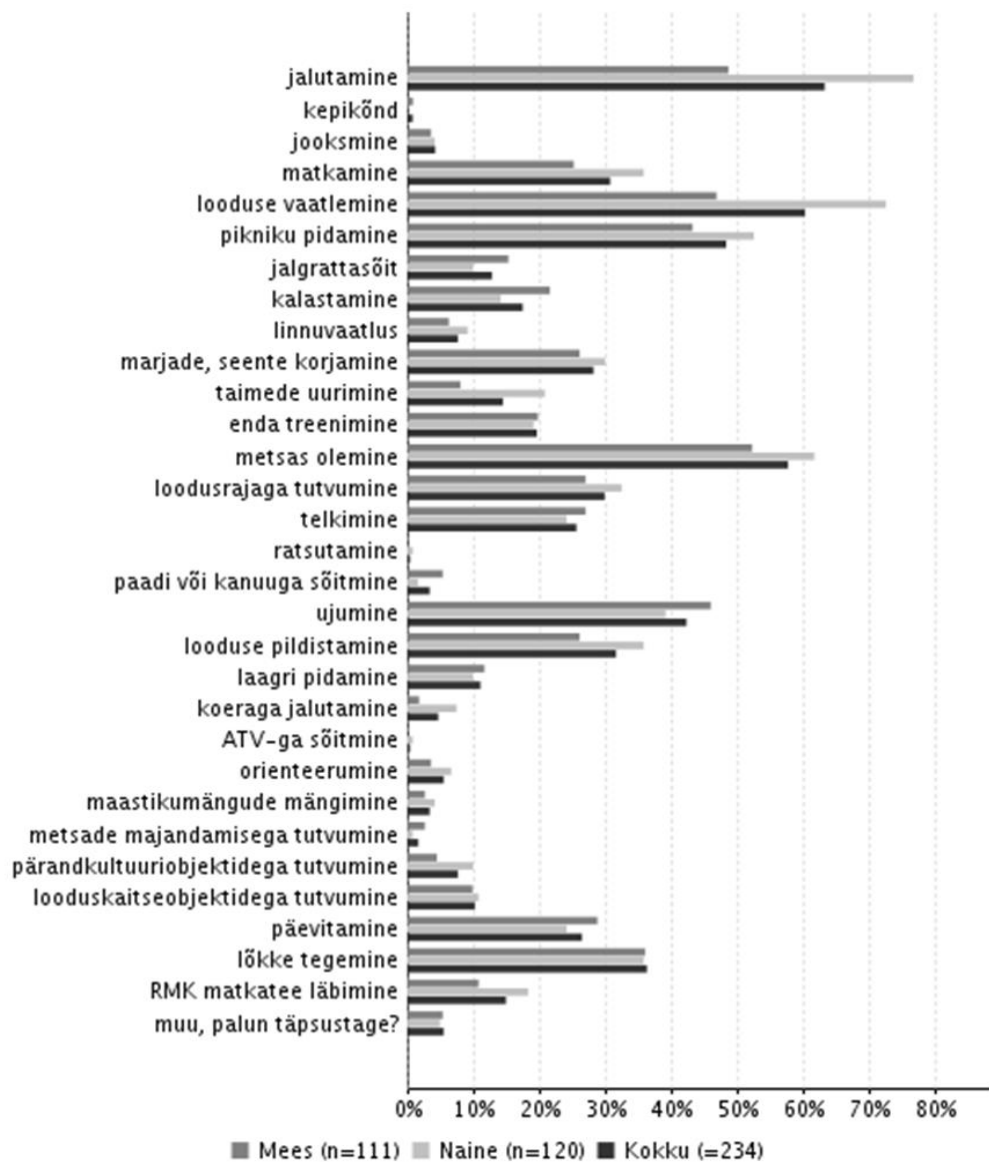
Puhkeala külastajatest 97% elab Eestis, järgnevad Läti, Soome ja Prantsusmaa (1%). Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (18%), Viljandi linn(11%) ja Tartu linn (9%), millele järgnevad Karksi, Türi ja Vändra vallad ning Pärnu linn.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (63%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (24%). Peaaegu igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (48%) ja sõpradest (35%) (Tabel 1). Sakala puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 71%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

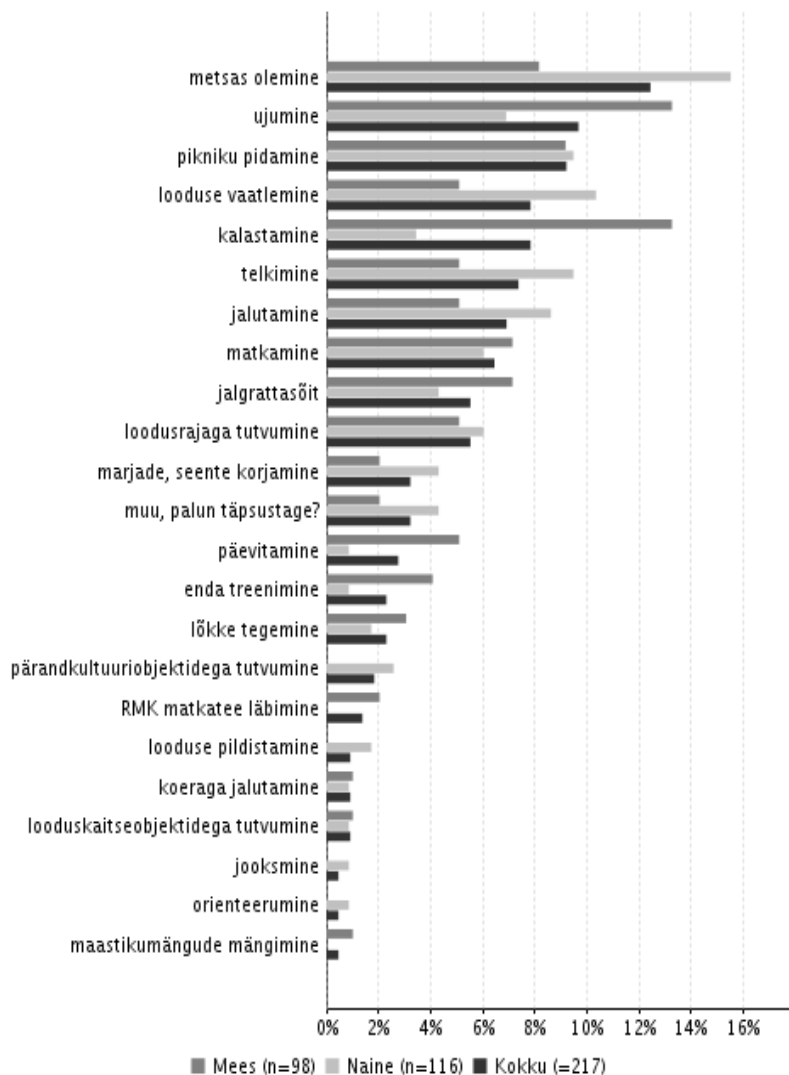
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	97	48
teised sugulased	6	3
sõbrad	71	35
töökaaslased	14	7
klass	1	0
lasteaiarühm	1	0
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	1	0
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	1	0
klubi, ühing vms	4	2
teised, kes?	6	3
Kokku	202	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, metsas olemine, järgnesid pikniku pidamine, ujumine, lõkke tegemine, looduse pildistamine, matkamine ja loodusrajaga tutvumine (Joonis 1). RMK matkatee läbimist nimetas tegevuste hulgas 35 inimest, mis on 15% vastanutest. Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad metsas olemist, ujumist, pikniku pidamist, looduse vaatlemist, kalastamist, telkimist ja jalutamist.

Joonis1 Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad metsas olemist, ujumist, pikniku pidamist, looduse vaatlemist, kalastamist, telkimist ja jalutamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Sakala puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Kellissaare lõkkekoht (17% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Koorküla Valgjärve lõkkekohad (15%), Saeveski metsaonn, Vanapagana metsamaja, Teringi lõkkekoht/õpperada (13%), Ruhijärve lõkkekohad (12%), Tündre järve lõkkekoht (11%) ja Lõhavere lõkkekohad (10%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 2,03 objekti.

Sakala puhkeala külastusest 58% tehakse suvel (juuni-august), 17% võrdselt sügisel (september-november) ja kevadel (aprill-mai) ja 8% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 58% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,7 tundi. Ööbijaid oli 42% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 1,6 ööpäeva (mediaan 1 ööpäev). Ööbijatest 71% veetis alal ühe öö, 21% kaks ja 3% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti (57%),

metsamaju (27%) ja metsaonne (15%). Esimest korda Sakala puhkealal viibijaid oli 45% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (81% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (81%), millele järgneb jalgrattaga (9%) ja jalgsi liikujad (4%).

Külastajatest 44% oli saanud infot RMK kodulehelt, 41% tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 29%-le oli koht varasemast tuttav.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsavad teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 37% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 55,09 eurot külastuskorra kohta (mediaan 25,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest ja bensiinijaamadest, seejärel ostudele kohvikutes ja restoranides ning majutusele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid mürast ja saastest eemal viibimine, ilusad maastikud, looduse tunnetamine, meelerahu, stressi maandamine, viibimine koos oma seltskonnaga ja omaette olemine.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad tuletegemiskohtade, telkimisalade ja –kohtade kvaliteeti ning lõkkepuudega varustatust. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestamisele ja ettevõtjate pakutavatele teenustele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 92% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad vaatetornide ja –platvormide hulgale.

Sakala puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Suhteliselt madalamalt hinnati ootuste vastavust harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt, külastajate rohkus 5%, maastiku prügistatus 3% vastajatest.

91% külastajatest tundsid, et tänu Sakala puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Sakala puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,51 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).